

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

รูปแบบในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เพื่อศึกษาบทบาทของสื่อมวลชน และสื่อบุคคลที่มีต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีในอำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช และเป็นการวัดเพียงครั้งเดียว (One-Shot Descriptive Study)

ประชากร

ได้แก่ สตรีที่อยู่ในเขตอำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช ซึ่งในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ให้คำจำกัดความการมีส่วนร่วมทางการเมืองว่าหมายถึง การไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรเท่านั้น จึงได้จำกัดเฉพาะสตรีที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป

การเลือกตัวอย่าง

การเลือกตัวอย่างใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง (Simple Random Sampling) จากจำนวนครัวเรือนทั้งหมดในเขตอำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช 5,406 ครัวเรือน แยกตามตำบลต่อไปนี้ คือ

1. ตำบลพรหมโลก ราษฎร์ 11,098 คน 2,091 ครัวเรือน
- มี 10 หมู่บ้านคือ
1	หมู่บ้าน	ในไร่
2	หมู่บ้าน	ดอนเมือง
3	หมู่บ้าน	สำนักเคียน

4	หมู่บ้าน	เขาปูน
5	หมู่บ้าน	นอกท่า*
6	หมู่บ้าน	สวนแขก
7	หมู่บ้าน	ศาลาใหม่
8	หมู่บ้าน	ทุ่ง เขาปูนเหนือ
9	หมู่บ้าน	พรหมโลก*
10	หมู่บ้าน	ในทับ

2. ตำบลทอนหงส์ ราษฎร 9,542 คน 1,814 ครัวเรือน

มี 6 หมู่บ้านคือ

1	หมู่บ้าน	ท้ายฝักหนาม
2	หมู่บ้าน	คองคา*
3	หมู่บ้าน	ในเขียว
4	หมู่บ้าน	อ้ายดู
5	หมู่บ้าน	ในเขียว*
6	หมู่บ้าน	วังลุง

3. ตำบลบ้านเกาะ ราษฎร 6,412 คน 1,193 ครัวเรือน

มี 8 หมู่บ้านคือ

1	หมู่บ้าน	หนองบัว
2	หมู่บ้าน	ใหม่
3	หมู่บ้าน	เกาะบน *
4	หมู่บ้าน	ท่าข้ามล่าง *
5	หมู่บ้าน	นอกท่า
6	หมู่บ้าน	เกาะล่าง
7	หมู่บ้าน	เกาะบน
8	หมู่บ้าน	ท่าข้ามล่าง

4. ตำบลอินคีรี ราษฎร 6,581 คน 996 ครัวเรือน

มี 6 หมู่บ้านคือ	1	หมู่บ้าน น้ำแคบ
	2	หมู่บ้าน หลัก
	3	หมู่บ้าน หล้าปล้อง
	4	หมู่บ้าน บ่อตาพันธ์ *
	5	หมู่บ้าน ดินกลอง *
	6	หมู่บ้าน นาสร้าง

ผู้วิจัยเลือกกลุ่มตัวอย่างจากแต่ละตำบล โดยเลือกหมู่บ้าน 2 หมู่บ้าน เป็นตัวแทนของแต่ละตำบล และทำการสัมภาษณ์สตรีที่มีอายุ 20 ปีขึ้นไป ที่อยู่ในตำบลที่ทำการศึกษา (เครื่องหมาย * คือหมู่บ้านที่เป็นตัวแทนของตำบล)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยการศึกษาค้นคว้าจากหนังสือและเอกสารต่าง ๆ รวมทั้งศึกษาการสร้างแบบสอบถามอย่างละเอียด โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 4 ตอนคือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับ สภาพส่วนตัว ซึ่งรวมถึงอายุ การศึกษา รายได้และอาชีพ
อายุ ลงอายุตามความเป็นจริง

การศึกษา แบ่งออกเป็น 6 ระดับ คือ

1. ชั้นประถม
2. มัธยมต้น
3. มัธยมปลาย / ปวช. / ปวส.ต้น
4. อนุปริญญา / ปวส. / ปวส.สูง / ปวท.
5. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
6. สูงกว่าปริญญาตรี

รายได้ แบ่งออกเป็น 6 ระดับ คือ

1. ต่ำกว่า 1,000 บาท
2. 1,001-2,000 บาท
3. 2,001-3,000 บาท
4. 3,001-4,000 บาท
5. 4,001-5,000 บาท
6. 6,000 บาทขึ้นไป

อาชีพ แบ่งออกเป็น

1. เกษตรกร
2. แม่บ้าน
3. ค้าขาย
4. รับราชการหรือรัฐวิสาหกิจ
5. รับจ้าง
6. นักศึกษา
7. อื่น ๆ โปรดระบุ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับ การเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคล โดยพิจารณาจากความบ่อยครั้งในการเปิดรับสื่อ เหนือกว่าให้คะแนนความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อมวลชน คือ สื่อวิทยุ สื่อหนังสือพิมพ์ สื่อวิทยุโทรทัศน์ โดยพิจารณาจากความบ่อยครั้งในการเปิดรับ/สับคัท

ทุกวัน	5	คะแนน
5-6 วัน	4	คะแนน
3-4 วัน	3	คะแนน
1-2 วัน	2	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	1	คะแนน
ไม่เคยเลย	0	คะแนน

สื่อนิตยสาร พิจารณาจากความบ่อยครั้งในการเปิดรับ/เดือน

มากกว่า 4 ครั้ง	5 คะแนน
4 ครั้ง	4 คะแนน
3-2 ครั้ง	3 คะแนน
1 ครั้ง	2 คะแนน
นานๆ ครั้ง	1 คะแนน
ไม่เคยเลย	0 คะแนน

ความหมายของคะแนนความบ่อยครั้ง

คะแนนตั้งแต่	5	-	เปิดรับมากที่สุด
คะแนนตั้งแต่	4	-	เปิดรับมาก
คะแนนตั้งแต่	3	-	เปิดรับปานกลาง
คะแนนตั้งแต่	2	-	เปิดรับปานกลาง
คะแนนตั้งแต่	0-1	-	เปิดรับน้อยที่สุด

ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสารการเมืองจากสื่อบุคคล

ความบ่อยครั้งในการพูดคุยข่าวสารการเมืองกับคนในครอบครัว, เพื่อนบ้าน, เพื่อนในกลุ่มอาชีพ, ญาติพี่น้อง, ข้าราชการ, นักการเมือง, กำนัน, ผู้ใหญ่บ้าน

ทุกวัน	5	คะแนน
เกือบทุกวัน	4	คะแนน
สัปดาห์ละครั้ง	3	คะแนน
เดือนละครั้ง	2	คะแนน
นาน ๆ ครั้ง	1	คะแนน
ไม่เคยเลย	0	คะแนน

ความหมายของคะแนนความบ่อยครั้ง

คะแนนตั้งแต่	5	-	เปิดรับมากที่สุด
คะแนนตั้งแต่	4	-	เปิดรับมาก
คะแนนตั้งแต่	3	-	เปิดรับปานกลาง
คะแนนตั้งแต่	2	-	เปิดรับปานกลาง
คะแนนตั้งแต่	0-1	-	เปิดรับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3: ความรู้เกี่ยวกับข่าวสารการเมือง

เป็นคำถามเกี่ยวกับบทบาทของสื่อมวลชน และสื่อบุคคลในด้านให้ความรู้หรือข่าวสารเกี่ยวกับการเมือง

สำหรับการวัดความรู้ทางการเมือง ใช้วิธีให้คะแนน 1 คะแนน เฉพาะผู้ที่ตอบได้ถูกต้อง ไม่ถูกให้ 0 คะแนน ส่วนข้อ 6 จะต่างออกไป คือมีคะแนนเต็ม 4 คะแนน โดยบอกชื่อพรรคการเมืองได้ 1 พรรค จะได้ 1 คะแนน คำถามข้อที่ 1-6 เป็นลักษณะให้เติม ส่วนข้อ 7-15 มีตัวเลือกให้ตอบ เพื่อรวบรวมคะแนนของทุกคำถามเข้าด้วยกันแล้วจะตัดแยกกลุ่มเป็น 3 ระดับคือ ผู้มีความรู้ทางการเมืองในระดับสูง ระดับกลาง และระดับต่ำ

ตอนที่ 4 คำถามเกี่ยวกับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรีที่มีอยู่ ตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ในเขตอำเภอพรหมคีรี จังหวัดนครศรีธรรมราช

การมีส่วนร่วมทางการเมืองแบ่งออกเป็น 2 ประเภทคือ การไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้งสมาชิกสภาจังหวัด (ส.จ.) และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร (ส.ส.)

ถ้าไปลงคะแนนทั้ง 2 ประเภท	2	คะแนน
.. 1 ..	1	คะแนน
ถ้าไม่ไปลงคะแนนเสียงเลย	0	คะแนน

ความหมายของคะแนนการไปลงคะแนนเสียง

คะแนน	2	- มีพฤติกรรมการทางการเมืองมาก
คะแนน	1	- มีพฤติกรรมการทางการเมืองปานกลาง
คะแนน	0	- มีพฤติกรรมการเมืองน้อย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

ตัวแปรที่นำมาศึกษาในการวิจัย เรื่อง บทบาทสื่อมวลชนและสื่อบุคคลต่อการมีส่วนร่วมทางการเมืองของสตรี ศึกษาเฉพาะกรณี อ.พรหมคีรี จ.นครศรีธรรมราช มีดังนี้

1. ตัวแปรอิสระ (Independent Variables) ได้แก่พฤติกรรมการมีส่วนร่วมทางการเมืองจากสื่อมวลชน คือวิทยุกระจายเสียง, วิทยุโทรทัศน์ หนังสือพิมพ์และนิตยสาร
2. ตัวแปรกลาง (Intervening Variables) ได้แก่ความรู้เกี่ยวกับข่าวสวการเมือง
3. ตัวแปรตาม (Dependent Variables) ได้แก่การมีส่วนร่วมทางการเมืองซึ่งจำกัดเฉพาะการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง สมาชิกสภาจังหวัดและสภาผู้แทนราษฎร

การวิเคราะห์

ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ ประมวลผลข้อมูลและจัดทำตารางวิเคราะห์ข้อมูลมีดังนี้

1. การวิเคราะห์เชิงพรรณนา ค่าร้อยละ เพื่ออธิบายลักษณะทั่วไปของประชากรวิจัย
2. การทดสอบสมมติฐาน ข้อ 2,3 ใช้สถิติ Pearson's Product Moment Correlation Coefficient
3. การทดสอบสมมติฐานข้อที่ 4 ใช้สถิติทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าสัมพันธ์ด้วย T-Test

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถามที่สร้างขึ้น โดยที่พนักงานสัมภาษณ์จะออกไป สัมภาษณ์สตรีกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้จนครบ

พนักงานสัมภาษณ์หรือผู้ช่วยผู้วิจัยในการเก็บข้อมูลได้แก่ ผู้ที่จบปริญญาตรีจาก มหาวิทยาลัยรามคำแหง 2 คน และวิทยาลัยเกษตรอีก 2 คน ซึ่งเป็นผู้ที่เคยผ่านงานด้านการ เก็บข้อมูลมาแล้ว และเป็นคนในท้องถิ่น จึงสามารถสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างโดยใช้ภาษาท้องถิ่น ซึ่งทำให้เข้าใจตรงกันทั้ง 2 ฝ่าย

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในครั้งนี้ใช้การทำงานเป็น 2 ขั้นตอน คือ มีการทดสอบ แบบสอบถาม (Pre-test) ก่อนเพื่อนำมาปรับปรุง และเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์มากที่สุดก่อน ที่จะทำการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

ความเชื่อถือได้ของ เครื่องมือ

ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ ได้ทำการทดสอบในเรื่องราวของการใช้ภาษาโดย นำแบบสอบถามไปทดสอบสตรีในอำเภอปากพนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช ทั้งนี้ได้เลือกสตรี ที่มีคุณสมบัติเดียวกับประชากร กลุ่มตัวอย่างเพื่อให้มีลักษณะที่จะ เป็นตัวแทนที่คล้ายคลึงกับสตรีที่ จะทำการศึกษาให้มากที่สุด หลังจากนั้นได้นำมาแก้ไขข้อบกพร่องของแบบสอบถามในบางส่วน จึงได้นำไปใช้กับการเก็บข้อมูลจริงต่อไป

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย